

burg
181

1.

2.

3.

167

1.

167

1.

167

1.

2.

DISSERTATIO JURIDICA
DE
OBSIDIBUS.

Quam

Deo O. M. clementer annuente,

Sub PRÆSIDIO

DN. JOHANNIS
TESMARI,
ANTECESSORIS in Alma
Cattorum,

*Ad diem XXIV. Martii, loco horisque ordinariis,
Publicè propugnatum ibi*

HENRICUS WAGENFELDT,
BREM. SAXO, Auth.

MARBURGI CATTORUM,
Typis SALOMONIS SCHADEWITZII, Acad. Typogr.
Anno M, DC, LXXVII.

Separat de obsidibus.

10

1677, 1

72

7

I. N. D. N. I. C.

I.

I, quod Ulpianus in l. i. pr. ff. de constit. per. omnes perlentiscerent quod grave sit fidem fallere, non tam frequens esset jurisjurandi commercium, sed cum Schythis colendo fidem juraremus. Si, quas mundus habet speciosas divitias, non essent vitreae & in splendore maximo saepiuscule frangerentur, cautiouibus fide jusforiis non adeo ferverent judicia, minus de iisdem Doctorum commentaria turgerent. Omnis quoque hoc pacto de pignoribus & hypothecis materia felicissime sterilefceret cum Satyrico Martialis epigrammate lib. 12. 25.

Cum rogo te nummos sine pignore, non habeo inquis,

Idem, cum pro me spondes agellus habes.

Quod mihi non credis veteri, Telesine, sodali,

Credis colliculis arboribusque meis.

II. Mihi de themate (cujus pro virium modulo tenuis elaboratio à me suscipitur excitandis & promovendis benignè de me meisque studiis sentientium judiciis, non inanae famae obrentu) alicujus dissertationis anxio certa est destinatio superioribus affine, sed quod in publicum magis porrigitur, eligendi. Quippe laudare nequeo mentem privata

A 2

publicis

publicis undiquaque anteponentium. Hisce etenim domi infructuosa sordent, & loco promulsidis est illud Taciti *ann. l. c. 28.* Tarda sunt quæ in commune expostulantur, privatam gratiam statim mereare, statim recipias. Instituto proin & nostris eheu! nimum Martialibus temporibus non aptior se suggerit de *obsidibus* materiâ.

III. Hujus origo, ut alia juris gentium, ex voluntate ortum habentis, plurima, in obscuro latere videtur. Nam dubium esse potest nemini, vel leviter in h. historicis versato, quod, si non omnes, plerasque tamen apud gentes, quarum consuetudines plenius descriptas habemus, obsides dare & accipere in morem abierit. Pelopidas Thebanus, Alexandrum inter Macedonia & Ptolomæum Ægypti Reges arbiter, finivit controversiam Philippum Alexandri fratrem & triginta pueros nobiles obsides Thebas deducendo, Plutarchus in *Pelopida.* De Germanis nostris audiamus Tacitum de *eorundem moribus c. 8.* Longè impatientius foeminarum suarum nomine timent, adeo, ut efficacius obligentur animi civitatum, quibus inter obsides puellæ quoque nobiles imperantur. Idem *ibid. c. 20.* Sororum filiis idem apud avunculum, qui apud patrem honor. Quidam sanctiorem arctiorémque hunc nexum sanguinis arbitrantur, & in accipiendis obsidibus magis exigunt, tanquam ii & animum firmitus, & domum latius teneant.

IV. Sed nimum exeresceret hic discursus, si de omnibus sigillatim populis testimonia hic transcriberem: Privato cujusque studio hoc lubens relinquo. Idque eò libentius, quod in academia commorantibus librorum curtiore evenire soleat suppellex, cujus vasta series, multis annis evolventa, ingenium juvenis, in quod multa lectio cum fructu non cadit, magis etiam obrueret, quam juvaret: Ingens
humanæ

106(3) 90
humanae imbecillitatis patrociniū necessitas. Taceo,
quòd mihi propositum non sit tam exemplis, quàm jure
niti, cūm historiarū non solum justè, sed & iniquè, iracundè,
impotenter facta memorent.

V. Priusquam verò ad ipsam obsidum essentia ac ju-
rium eò spectantium enodationem plenè descendam, non
absurdum duco, obsidum usum sacro, civili, & canonico
testimoniis probare. Quod enim nostra, in quæ miseri
incidimus, attinet tempora, illum in viridi esse observantia,
flebilis experientia neminem ignorare patitur. Adeò, ut de
obsidibus tractare non sit aniles fabulas, sed de argumento
in ipsis rerum argumentis obtinente agere. E sacro codice
hoc sit instar omnium, quod *Gen. c. 42.* de Josepho fratrem
Simeonem obsidis loco retinente legimus. In jure civili
inspiciantur *l. obsides 11. ff. qui testam. fac. poss. l. Divus 31. &
32. ff. de jure fisci. l. 4. ad L. Jul. Maj.* in canonico verò evolva-
vel *cap. suppliciter 18. caus. 23. q. 8.*

VI. *Obsidem*, Germanicè *Geißel* fortè quia dans illo
exquisitissimè flagellatur, Festus ait dici quasi *ob fidem*, ori-
gine sine dubio non Grammatica, sed quæ est ex usu.

Quem penes arbitrium est, & vis & norma loquendi.

Cūm verò fides alia sit *publica*, alia *privata*, fateor ex vi vo-
cis obsidem utrique applicari posse. Sed ut aliàs sæpe, sic
& hinc nomen generis speciei ad hæc sit excellentiori: ita, ut
obsidem vocemus, qui ob fidem publicam datus est. In
qua pressiori acceptione illum definitio, aut, si putas nimis
hoc periculosum *per l. 202. ff. de reg. jur.*, describo potiùs,
quòd sit: *Persona alicujus imperio tradita in fidei publica secu-
ritatem.* Alii, ut est apud *Larream dec. Granat. p. 1. disp. 9. n. 8.*
obsides ex eo dici putant, quòd obsidionis tollendæ causâ
ferè semper traduntur.

B 3

VII, Ve-

VII. Verùm ut tum obsidum natura, tum allata definitio eò pateat clariùs, eam per partes explicare aggredior. Quando itaque *personam* dico, non excludo personas, quæ non speciem, sed numerum saltem variant, qui in obsidum materia vagus semper fuit. Hering. *de fidejussorib.* c. 9. n. 43. Puto enim plures aut pauciores obsides sumi posse, pro circumstantiarum ratione. Ab Aretinis 120. à Carthaginensibus trecentos nobilissimos pueros accipere, Samnitibus verò sexcentos equites Romanos obsides dedere Romani. Liv. *dec. 1. lib. 9. & dec. 3. lib. 7.* Anno salutis nostræ MDXXVI. 14. Febr. Franciscus Major, Rex Galliarum, Carolo Imperatori Franciscum & Henricum filios obsides tradidit, Bodinus *de republ. lib. 5.* Anno MDLII. Regis Galliarum nomine obses datus Gamæus Marchianus, nam alter, Nantolietus, in via mortuus erat. Principum nostrorum obsides verò erant, quos Regi dabant, Christophorus, Dux Megapolitanus, & Landgravii filius Philippus, Schleidan. *de Stat. relig. & reip. sub Carol. V. lib. 24.*

VIII. Nec porro distinctio hîc locum reperit in sexu imbecilliori. Universaliter namque verum est illud Tullii in offic. quòd oris nostri partem patria, omnes omnium charitates complectens, sibi vindicet. Sic Porcennæ, Regi Hetruriæ, virgines ab ipsis Romanis obsides datas fuisse legere est apud Plin. *lib. 34. c. 6* Cui & addi potest id, quod ex Tacito suprâ notavimus. Quòd verò uti foeminae regulariter à publicis & civilibus officiis remotæ sunt l. 2. ff. *de reg. jur. l. 12. §. 2. ff. de judic.* ita nec pro alio intercedere possint, l. 1. §. 1. l. 2. ff. *de constit. pec. cujus varios modos in l. 6. 7. §. 8. & 14. l. 19. ff. ad SCtum Vellej. l. 4. C. eod.* & plenius explicatos invenies in DD. comm. ad *dd. tit.*, est juris civilis, quod negotio huic per omnia applicari nequit, maximè in obsidibus

dibus à summis imperiis datis & acceptis, quæ jus Iustitia-
næum in se stringi graviter ferunt. Si enim illud ne Princi-
pem quidem proprium l. 31. ff. de LL. aut universitatem,
à qua promulgatur, quâ talem, quæ se ipsa superior esse
nequit, Grot. de l. B. & P. lib. 2. c. 4. n. 1. obligat, quomodo
in gentem à sceptro suo liberè dissentientem vim habebit
coactivam? Quod non latuit Paulum Irum, dum in l. f. ff. de
jurisd. ita sermocinatur: *Extra territorium & supra jurisdictio-
nem jus dicenti impunè non paretur.*

IX. Verùm enim verò durum alicui videri posset, ho-
minem ab homine in tam duram conditionem accipi. Ast
perpendat æquus æstimator, quòd ingenstelum sit necessi-
tas, quæ in jure non habet legem c. quanto 4. X. de consuetud.
humanam sc. aut ad humanæ modum factam Grot. de Ju.
B. & P. lib. 2. c. 2. n. 6. Eleganter hoc exprimit Horat. l. 1.
carm. oda. 35:

Sæva necessitas
Claves trabales & cuneos manu
Gestans athena, nec severus
Uncus abest, liquidumque plumbum.

Hanc divinus Plato lib. 10. de republ. Deam facit, matrem
Parcarum, quæ & ipsæ nec prece, nec precio flectuntur.
Hinc l. f. C. de patrib. qui fil. distrax. patri permissum filios
sanguinolentos, i. e. adhuc de matre rubentes, vendere,
hoc effectu, ut emptor in iis servitii habeat facultatem,
cùm aliàs notissimi juris sit, liberum corpus non recipere
æstimationem l. 3. ff. si. quadrupr. paup. fec. dic. esse extra com-
mercium § f. Inst. de empt. & vend. cujusmodi rei nulla est
venditio. l. 34. §. 1. ff. de contrah. empt. Hodiedum admitti
putant, filium tam, tradi alicui domino ad ei serviendum
posse certa mercede, ex qua pater vivat Christin. vol. 3. dec.
65. Quia itaque evenire quoque potest, unum regimen
cave-

cavere aliter non posse, nec alteri, ob fidei raritatem & alia, aliter cautum satis esse, non video, an hominem exuere jure dicatur illud imperium, quod quovis modo sibi optimè prospicit. Fateor de cætero ipse, triste hoc cautionis remedium cum, qui vitâ Christianus est, non, nisi dolentem exposcere, neque acerbius eo uti.

X. Moveo pedem, & venio ad *Imperium*, quod obsidem accipit. Obsidem assumere posse autumo omnem illam societatem, cui fides publica promitti potest, sive republica ea sit simplex, sive mixta, admittens vel non admittens superiorem præter Deum & ensen. Cum distinctione tamen. Si enim jura Principis, hoc est, Majestatem possideat, suo, sin secus, superioris nomine aut indultu, sive expresso sive tacito. Nec interest, Princeps ipse, an ejus auspiciis alius, v. c. Dux belli, accipiat obsidem. Et quia Statibus Imperii nostri jus foederum, quod inter Majestatis jura optimo jure magnus refert Grot. *d. lib. 2. c. 15. n. 3.* (foedera enim non esse, nisi quæ jussu summæ potestatis fiunt, apud Liv. *lib. 9.* infelix ad turcas Caudinas ait Posthumius) competit, *Aurea Bulla tit 15.* quòd & iidem obsidibus suæ securitati possint consulere, in proclivi est. Hoc jus in controversiam aliquoties vocatum tandem per instrumenti pacis §. 8. *ibi gaudeant &c.* corroboratum est, cujus explicationem vide apud Dn. Fridberg. ad Burgold. *part. 3. dissert. 2. n. 4.* Excepta tamen semper est ipso jure salus & incolumitas Imperii ac Imperatoris, Reinking. *lib. 2. c. 3. c. 3. n. 27.* quam in foedere specialem exprimere tutius est, ad evitandas malevolorum invidiosas interpretationes de conspirationibus illicitis, uti ex Menoch. *conf. 28. n. 14.* advertit Nicol. Myler. ab Ehrenbach *tractatu de Statib. Imp. Rom. Germ. p. 1. c. 17. n. 10.* Hæc uti incidenter, sic obiter.

XI. Præ-

XI. Præterea tradita necesse est sit persona. Aliàs enim, pro votorum in dante, dando & accipiente diversitate, metus saltem aut spes est obsidem fore aliquem. Jam verò multa cadunt, ut in proverbio est, calicem inter & labra suprema. Dari autem ab iisdem posse obsides, qui eos queunt recipere, per se claret. Civitates superiorem recognoscentes (municipia in specie intelligo) idem posse censeo. Quod respectu sui superioris dubium esse nequit. Sic Veliternos subditos Romanis sæpius obsides dedisse testis est Liv. lib. 9. Sed major quæstio est, an & populo extraneo? Extra calum summæ necessitatis iussum aut indultum superioris hinc requiro, ne iis detur occasio illi præjudicium struendi. Nec existimo vel ipsam Majestatem ægrè laturam, si in bello v. c. omnium rerum necessitate circumventi subditi, quando nullum à superiori restat auxilium, hoc flebili beneficio, vitandi majoris incommodi causâ, utantur, non abutantur. Quod si enim, si meram defensionem respiciant, neque conspirationis speciem adversus superiorem admixtam habeant, hoc casu tolerantur fœdera, quæ rectius concordia quàm conspirationes dicuntur, uti probat multis Reinking. d. l. 2. cl. 3. c. 2. n. 27. & seq. cur afflictos ad humanarum legum observantiam contra & ultra sensum humanæ imbecillitatis, qui in illis semper invenit locum, hæc adstringeremus?

XII. Quid quòd memoriæ proditum est, & illos obsides dedisse, qui non sunt universitas. Moscorum Principum à quibusdam effertur industria, quòd eorum, quos exercitibus, propugnaculis, aut ulli omnino muneri præficiunt, conjuges, propinquos, & quæ charissima habent, obsidum loco retineant, & in eis omnia cruciatu exempla exercent, si quis ex illis desciscat, uti ex quodam Reyn.

B.

Hei.

Heihesteno refert Larrea *dec. Grav. p. 1. disp. 9. n. 8.* Videatur hoc barbaris, uti Macedonum scvitia in liberos reorum Majestatis, egregium, non Christianismo. Leges nostræ justiores sunt, dum sancunt, ibi esse pœnam, ubi est noxia *l. 22. C. de pœn.* & satius ducunt impunitum relinqui facinus nocentis, quàm innocentem damnari *l. 5. pr. ff. eod.*

XIII. Sed ex priori nova pullulat dubitatio, an obfides possint dari inviti? Volentes posse, ambiget nemo, nisi circumstantiæ aliud suaserint vel extorserint. Plato *in Catone ex Socrate de patria debita reverentia* sic verba facit: patria si mandaverit te verberari, si in vincula conjici, si in prælia miserit ad vulnera excipienda mortemque subeundam, parendum omnino est. Et quem latet, subditum, intellige purum, tutiorem esse sub clypeo obedientiæ, quàm resistantiæ? Ex Ciceronis oratione *pro L. Manil.* discimus, Pompejum Cretenfibus, cum ad eum in Pamphiliam usque legatos deprecatorésque misissent, spem deditionis non ademisse, obfidesque imperasse. Quibus è testimoniis colligere datur, & patriæ, & necessitatis ineluctabilis magnam in nos esse potestatem. Verum quidem est miseriam fuisse semper, & adhuc satis miseriam esse obfidum conditionem, de qua graphicè ex Appiano Alexandrino *de bellis Punicis* Hering. *de fidejuss. c. 20. §. 9. num. 73.* At cogitent illi ipsi, quibus pro salute publica tortè tam austerus bolus deglutiendus objicitur, quamvis vel maximè precariam quasi ducant animam, spem esse liberationis; tempus enim multarum rerum secum vehit medicinam. Interea se eo inter alia solentur, se aliquando tandem uberrimè fruturos sui famâ. Justinianus noster, Imperator gloriosissimæ recordationis, *in pr. Inst. sub. f. de excus. tut. & curat. ait*: qui pro republica ceciderunt in per-

perpetuum per gloriam vivere intelliguntur. Ecquis verò
& hos sua laude privabit, qui aliquando pro ea miseri fue-
runt? De utroque, fortean in sensu magis alacri, Poëta:

Pro patria sit dulce mori licet atque decorum,

Vivere pro patria dulcius esse puto.

XIV. Insecta mentio est, ut vestigia retro legenti ob-
vium erit, obsides nonnunquam ad placitum accipientis
sumi. Quæritur eapropter an & legatum ad se missum &
admissum Princeps loco obsidis retinere possit, si in suo
quid metuat? Affirmat id Fridericus de Marselaer in tra-
ctatu suo, qui inscribitur *Legatus lib. 2. p. m. 363.* Sed ejus ratio-
nes tanti non sunt, ut ab opposita negantium sententia me-
dimoveant. Jus gentium siquidem non tantum mittentis
cavet dignitati, sed & missi securitati, quocum tacitè quo-
que contrahitur. Licet igitur illi quidem non, huic tamen
sic fieret injuria, Grot *de jur. bell. & pac. lib. 2. c. 18. n. 7.* ubi
allegat quoque exempla pro & contra. Salubre hoc in
puncto suggerit consilium Paschalius in suo *Legato c. 22.* sub
finem, ut sc. obsidibus, si fortè cum barbaris & omne jus
gentium negligentibus populis sanctum legationis com-
mercium celebrare necesse habeamus, legatis nostris con-
sulamus, ni ad iniquas condiciones detrudi, & serò cum
Phrygibus malimus sapere. Melius certè est occurrere in
tempore, quàm post exitum vindicare, sentiunt Valentinia-
nus II, Theodosius & Arcadius Augusti Imperatores in *l. 1.*
C. quand. lic. unic. sin. jud. vind. &c.

XV. Cœterum quòd dantur *ob fidem publicam*, in
eo signanter differunt à fidejussoribus privatorum, qui, si
debitor die definito solutionis moram faciat, promittunt
se ad certum locum venturos, neque inde recessuros, do-
nec creditori satisfactum fuerit, Ludwel *Disp. 12. th. 7. l. 1. F.*

B 2

Sed

Sed quia hi fidejussores hoc pacto omnia confumentes familiae non solum exitium creabant non raro, sed &, cum detrimento ipsorum creditorum, qua parte antea erant desinebant esse solvendo, optimo consilio hae obstagia, germanicè *Leistung/Leistungsmahnung* / prohibita sunt per Recess. Imper. de anno 1577. tit. 17. S. wie wohl auch/ Carpz. def. forens. p. 2. constit. 22. n. 30, qui num. seq. putat etiamnum valere pactum, quo debitor se in certo loco staturum promittit, non quidem vi obstagii, sed alterius conventionis licitae. Firmius fortassis obstagium jurejurando firmatum, quod servari sacri praecipunt canones c. 9. d. jurej. Struv. synt. jurispr. Exerc. 47. th. 41. in f.

XVI. Et quamvis in bellis frequentius obsidibus utamur, exinde tamen non sequitur, in statu pacato nullum eorundem esse usum. Quod Phraates, Rex Parthorum, cuncta venerantium officia ad Augustum vertens, ei partem prolis firmandae amicitiae miserit, ejus vestigium deprehendimus in Tacito ann. 2. c. 1. Inter remedia, quibus de indemnitate sibi provident Principes, per quorum territorium innoxius militum petitur transitus, DD. collocant obsides quoque Maul. de pac. publ. tit. de collect. milit. Fritsch. de via. publ. c. 8. n. 8. Hoc à Demetrio Seleucum postulasse, pro assertione hujus sententiae incomparabilis adducit Grot. de f. B. & P. l. 2. c. 2. n. 3. Ubi-
cunque itaque similis est necessitas, qualem n. 9. posui, ibi idem statuendum arbitror.

XVII. Denique quod in securitatem fidei publicae obsides accipiuntur, per id noranter distinguendi sunt à deditis ob aliquod scelus admissum, vel in alio, vel in aliud territorium. Hi enim directe in poenam, indirecte saltem in securitatem publicam extrahi solent. Et licet adhaec dum
in Ma-

in Magistratus, qui reumprehendit, arbitrio sit (nisi aliud, uti inter vicinos nonnunquam fieri solet, conventum) an velit eum remittere ad *litteras*, ut vocant, *subsiliales*, an ipse punire, Carpz *prax. crim.* 3. q. 110. n. 48. & *seqq.* Richter *dec.* 15. tamen, præsertim atrocioribus in delictis, crediderim præstare, ut, cæteris paribus, remittatur facinorosus ad locum delicti, ob faciliorem probationem *arg. l. 2. C. ubi de ratioc.* in terrorem ejusdem loci hominum, in læsorum solatium & requiem *l. 28. §. 15. ff. de pæn.* Hæc dubio procul permoverunt Justinianum, ut hanc transmissionem, quæ olim non erat necessaria, *l. 7. ff. de custod. & exhib. reor.* sed modò à multis frequentabatur, *l. 11. §. 1. eod.* ad juris traduceret necessitatem, *Nov. 134. c. 5.*

XVIII. Et quemadmodum verissimum est axioma Philosophorum, qui vult finem, subaudi efficaciter, vult etiam media, ita sibi obsides accipientes prospiciant probè, ut tales eligant, quibus sibi cautum sit quàm optimè. Quod ipsum percalluerunt illi, qui Regum, qui Principum filios, qui nobilissimam juventutem, qui virgines, qui fœminas pro obsidibus abduxere, de quibus sparsim in præcedentibus. Sed occasione hujus ulterius quæritur, an quis securitatem suam populus, cum augmento sat miserabilis obsidum sortis, adeò queat ampliare, ut hæc pignora fidei publicæ ex alio capite, ex quo neque data, siye principaliter, siye per justam illationem, sub initium sunt, neque ad quod ex post facto accesserunt, retineat? Pignus soluto debito, ob quod datum est, etiam alterius debiti causâ retinere potest creditor, *Lunic. C. etiam ob chirograph. pec.* Verùm quia non æquale est odium hominem ac rem teneri, quæ ad hoc nata est. *Grot. de I. B. & P. lib. 3. c. 20. n. 59.* negativam sequor. Et ne obses non ut obses, sed ut sub-

ditus violantis imperii, detineatur, cavendum pacto expressissimè adjecto, ne impletis promissis sub ullo prætextu illi abitus disputetur.

XIX. Addunt alii, quos inter fulget Bartolus in *l. obsides ff. qui rest. fac. poss.* jus vitæ & necis, si dans à fide recedat, recipienti competere in obsidem, ego consultò omisi. Præterquam enim quòd idem multi non sentiunt, advertendū est, jus illud demum ex post facto, eoque alieno, oriri, & ferinum esse supplicum, præsertim hujusmodi, preces spernere, Struv. *diss. de clade & victor. n. 135.* Gloriosissimè Scipio, referente Liv. *lib. 28.* agebat, se non in obsides innoxios, sed in ipsos, qui defecissent, sæviturum, nec ab inermi, sed armato hoste pœnas expetiturum. Et an occidens ab homicidio formali (non movet nauseam hicce terminus, quia eligo potiùs clavem ligneam, ubi non suppetit aurea ejusdem efficacix) se possit excusare, ipse tremendo in iudicio viderit. Deinde quid utilitatis ea ex crudelitate ad tyrannionem? Meliùs profectò obsidum utetur operis, quæ in alimentorum & impensarum vicem valebunt, atque ratione residui sorti imputabuntur, si sint alicujus momenti, nam minima non curat Prætor. Durum uti etenim esset, accipientem cum injuria dantis obsidem locupletari, *c. 48. de R. l. in 6.* sic nec à justitia abhorret, quòd obses dendentium impensis custodiatur & alatur. Qui saxo non vult esse surdior, nec superare amat immanem duritiem creditorum ante LL. 12. tabb., quâ debitor non solvendo inter plures creditores in partes sectus dispertiebatur, mitiora eligeret.

XX. Insuper vel eorum, qui cruciatu alieno delectantur, cruciandos servari interest. Longè enim satius est, si cum modo sæviant, eaque ratione principales per latus
conti-

continuo fossos ad promissionis implementa promptiores
 faciant. Quid quod liberi & parentes de jure civili Justi-
 niano, quod multis in locis servatur, sub metu exhereda-
 tionis se invicem captivos, si modo possunt, tenentur libe-
 rare. *Nov. 115. c. 3. & 4.* & mulier pro excaptivando marito
 omnia expendens nequit conqueri, etiam si maneat indo-
 tata *l. 20. ff. solut. matrim.* quod *Surd. consil. 367. n. 8.* ad
 metum carceris jure extendit. Hoc tamen exceptionem
 patitur in marito temerè se ære alieno gravante. Nec enim
 hujusmodi dilapidator cum detrimento uxoris negligere
 debet beneficium cessionis bonorum *per l. 1. & 11. C. qui
 bon. ced. poss.*, nec sexus muliebris fragilitatem in perniciem
 substantiæ earum convertere *pr. Inst. inf. quib. al. lic. vel non
 lic.*, uti saluberrimè monuit Consultissimus Dominus Præ-
 ses in privatis examinatus *ad Schnobel. disp. 10. th. 4.* Hisce ta-
 men casibus expensæ hæc è publico refarciendæ sunt. Non
 sustinemus, justissimè inquit augustissimæ recordationis
 Imperator Justinianus, aliorum onus ad alios deferri, *Nov.
 43. c. 1.*, namque æquum est omnium contributione sarcia-
 tur, quod pro omnibus datum est, *l. 1. ff. ad. L. Rhod. de jact.*

XXI. Taceo impræsentiarum, quia ad finem prope-
 ro, damnum ex violata fide levidense esse posse. Quis au-
 tem, sit v. c. in permissio transitu à milite pecus una aut altera
 abacta, ea propter in casu denegatæ satisfactionis obsidem
 necaverit? Catone ergo necesse est sit severior, qui jus vitæ
 & necis intimis obsidum inhærere ossibus absolutè statuit.
 Postremò, quos hæc allata nequeunt, mutationes rerum
 permoveant. Haud novum est aliquos magis pro vindi-
 cta trucidatorum, quàm pro decore viventium decertare.
 Morientium sicuti belluarum acerrimi sunt morsus, ita
 prudentes nunquam flocci habuere impetus in tempore se
 se vin-

se vindicantium, qui auxilium desperatè ab audacia solent mutuari.

XXII. Quòd verò Menoch. *arb. q. 7.* & cum eo alii opinantur, pactum, quo obses vitam & sanguinem in subsidium non impletorum promissorum obstringit, valere si moribus firmetur, concedo de jure externo, sola impunitate sc., non interno, quod demum ipsam tranquillat conscientiam. Quandoquidem enim nemo est dominus suorum membrorum, *l. 13. pr. ff. ad L. Aquil.*, quod jus civile non introduxit, sed exposuit saltem, non capio an solo consensu, citra crimen patratum, quis hoc, quod ipse non habet, vitæ & necis dominium alteri possit dare contra *cap. nemo 79. de R. l. in. 6.* Forsitan, quando obses est in numero graviter delinquentium, aut postea fidem à se datam in re magna fallit, supplicium vacabit injuriâ, Grot. *de I. B. & P. lib. 3. c. 11. n. pen.* Ita ex Strabone memorat Bodinus *de rep. lib. 5.* postquam in Veliternos, toriens rebelles, graviter sævitum, quòd eorum obsides capite luerint.

XXIII. Porrò quòd jure Digestorum non nisi permisso testari quiverint obsides, durum videtur aut abundans. Durum, si intelligas de obsidibus à populo Romano datis, quibus pro tanto onere, quo duplicato nemo debet prægravari *l. 4. §. 2. ad L. Rhod. de jact.* quod pro republica sustinebant, beneficium potius debebatur. Abundans, si de iis, quos ab extraneis acceperunt Romani. Nam hi jam alio ex capite testamenti, prout in jure nostro strictè capitur, factionem non habebant, quòd essent peregrini. Quibus tamen omnibus Imperator Fridericus id postea permisit, *auth. omnes peregrini C. comm. de success.* At quoniam eo fine saltem detinentur obsides, ut timore arctioris coërcitionis exactius capitulationum stetur conditionibus,

bus, *caus. 23. cap. suppliciter 18. q. 8. cap. exposita 11. de arbitr. & cap. ex rescripto de jurej.*, DD. statuunt obsides hodie posse testari, Bartol. in *l. obsides ff. qui testam. fac. poss.* Bald. *l. 1. n. 19. C. de SS. eccles.* Servitutibus sublatis (cum barbaris, & immanissimo Turca præsertim, alio reciprocationis jure utimur) obsides manere liberos extra dubium est collocatum.

XXIV. Imò subtiliter disputari posset, num temporibus antiquis illi servi semper facti fuerint, nec ne. Quoniam autem hic labor esset frustraneus, & subtilitates sine utilitate non sunt sequendæ, arg. *l. 7. in f. C. de institut. & substit.*, consultò brevis sum. Apud Romanos obsides pro servis non semper fuisse tractatos, neque bona eorum in fiscum quovis tempore esse redacta, testatur *l. 32. ff. de jur. fisc.* Quotquot enim acceperunt usum togæ, civibus Romanis æquales judicati sunt. Eò collimare videtur Virg. *1. Æneid. vers. 286.* cum

Romanos rerum dominos gentemque togatam

appellat. Quantus togæ honor apud Romulides præscos sit exhibitus, quòtque ejus fuerint species, meum non est persequi. Ea qui cognoscere anhelat, inter alios adeat Romini *Antiq. Roman. lib. 5. cap. 32. cum paralipom. ad idem.*

XXV. Ordinis ratio pedetentim aurem videtur velli-care, ut veniam ad favore dignissimam spem, ad obsidum votorum seriem, ad eorum nempe liberationem. Tritus juxtà ac immotæ veritatis canon est Philosophorum; obtento sine cessant media. Finis, uti in antecedentibus deduximus, ob quem obsides sumimus, est publicæ fidei securitas, quâ in tutum perductâ odiosum hoc cautionis remedium exstingui, perspicuum est vel leviter rem hanc introsipienti. Ex quo per justam consequentiam facillimè educitur, obsidem, promissionum conditionibus

C

non-

nondū expletis, minimè fugâ sibi posse consulere. Quem admodum nec hoc in casu, à fidem debenti territorio v. c., recipitur citra noxam. Ad hoc namque regulariter datus est obses, ut maneat in accipientis potestate, usquedum promissis aut creditori fidei publicæ sit satisfactum. Quid enim, ex æquitate naturali quærit Ictus Ulpianus *in pr. ff. de pactis*, tam congruum fidei humanæ, quàm ea, quæ inter eos, contrahentes sc., placuerunt, servare. Porfenna, memorante Liv. *lib. 2.*, Romanis interminabatur pro rupto se foedus habiturum, nisi remitteretur obses, ad quod illi ipsi pignus pacis ex foedere restituerunt.

XXVI. Scio obicient mihi Clæliæ factum, qua Duce virgines Porfennæ Hetrusco obsides missæ tranato Tiberi effugerunt. Quibus à Romanis, pro inviolatè servando religionis foedere, remissis Porfenna factum Clæliæ laudibus & præmio prosecutus est, dum eî equum splendide phaleratum donavit, dum virgines liberas dimisit Romanam. Livio *d. lib. 2.* non tuta solùm, sed honorata virtus id vocatur. Distinctionis foedere hæc concilianda sunt. Iussu civitatis Clælia cum virginibus advenerat obses, ego loquor de obsidibus, in quorum constitutione intervenit ex omnilatero in idem placitum conventio. Quamvis enim non inficiat civitatem v. g., in angustiis quando constituta est, posse vel invitum è civibus dare obsidem, non tamen illius animus fuisse videtur obligandi eum ne aufugeret, sed hosti dandi facultatem qualis vellet custodiæ, verba sunt Grotii in hujus rei enodatione *lib. 3. de I. B. & P. c. 20. n. 54.*

XXVII. Longè alia à superioribus ratio habenda eorum est, quos hostes pro libidine summæ fortunæ, in qua id æquius sæpe est quod est validius, citra mutuum pactum abductos, ad emungendum argento hostem, pro ob-

fidibus

fidibus fore minitauerunt. Hosce à suo populo, quousq; in eo-
rum, ut ita dicam, obsidatum non consensit, salvo jure
(an semper tutò, alia inspectio est) posse recipi, claret, quan-
doquidem populus nihil hoc in passu promittendo nihil
debet, quandoquidem illi sponsores publici esse nequeunt,
cùm accessorium sine principali oriri nequeat. Hi sunt re-
gulares captivi, qui per jus gentium licitè fugiunt, & simul
ac hostium evaserunt potestatem, recipiunt pristinam li-
bertatem, *l. 7. pr. ff. de acq. rer. dom.*, quæ ad hodierna tempo-
ra cum grano salis applicanda est. Jure veteri per postlimi-
nium res in pristinum statum restituebantur, *l. 19. pr. ff. de
captiv. & de postlim.* quo rediisse putabantur, cùm in fines
nostros, vel socios & amicos venerant, *d. l. 19. §. 3.*, per quos
tamen socios & amicos intelligendi non sunt simpliciter
quibuscum pax est, sed qui partes in bello easdem sequun-
tur Grot. *de I. B. & P. lib. 3. c. 9. n. 2.* qui *n. f.* subnectit quan-
do hodièque locum possit habere postliminium. Aliud di-
cendum si populus & captivus laxiùs habitus postea inter-
posuerint fidem.

XXVIII. At verò, si omnibus requisitis legitimè ad-
hibitis obses nihilominus fugiat, id fidem violantis supe-
riori, nisi ejus dolus vel malitia concurrat (quo casu applica-
ri certo sensu potest id, quod habet *l. 7. §. 1. ff. de dol. mal.*,
qui compeditum servum non misericordiâ ductus solverit,
furti tenetur, qui eâ motus in factum actione) imputari ne-
quit. Quemadmodum nec ei prodest, datum obsidem fu-
gisse, ad minuendam obligationem. Debito principali
corruente, sive solutione ejus quod debetur, *pr. Inst. quib.
mod. toll. obl.*, sive aliis modis, *d. tit. per tot. ibiq. DD.* fidejusi-
sore quoque & omnes accessiones concidere, vel ex ter-
minis liquet. Secùs est si velis hoc reciprocare. Unde fa-

illi negotio hoc quoque deciditur, licet obses, dum adhuc obses est, à reliqua rerum natura abdicetur, non idcirco territorium v.g. à quo fuit obses traditus, liberari in puncto cardinali, neque in totum, neque in tantum. Inconveniens quippe valde esset opinari, cum periculo accipientis obsidem terminum fatalem attingere. Quæ verò sunt eiusmodi, ut sine culpa accidant, quorum in numero etiam mors ac fugæ custodiri non solitorum collocantur, regulariter præstantur à nemine *l. 23 ff. de R. I.* Et sanè, si aliter, siue temporari, siue affectibus servientes, statueremus, id, quod in securitatem crediti adhibetur, tristissimo errore in periculum illius converteretur, cum nihil tamen notius sit, quàm ne pactum quidem expressum, quod ipsam contractus essentiam infringit, valere *arg. l. 29. §. 2. ff. pro soc. l. 12. pr. ff. de precar. l. 1. §. 45. & seq. ff. de pos.*

XXIX. Haud absurdè insuper quæritur, an pro obside dari possit obses æquè idoneus. Volentibus omnibus, quorum interest, posse id fieri, certissimum est, quia illis non infertur dolus *l. 34. C. de transact. cum & sine eo possint favori pro se introducto renunciare tanquam rerum suarum moderatores & arbitri l. 21. C. mand.* Ita Romani fœderi inservierunt, ut tertio quoque anno obsides mutarentur, Apianus Alexandrinus *de bellis Syriacis* ac ex eo Hering. *de fidejussor. Cap. 20. §. 37. n. 14.* Ast invito unum pro alio non posse obtundi, itidem existimo *arg. l. 9 §. 3. ff. de pign. act. l. 45. §. 2. ff. mand.* Quod non solum in summo Magistratu, qui *to xueior* obtinens in republ. in terris non agnoscit superiorem, ad cujus legum teneatur observantiam, sed etiam in subordinatis Magistratibus verum est. Et quamvis putaverit quis, hoc à me non esse omittendam, quo citra meum damnum alteri queo prodesse, *arg. l. 2. pr. ff. saluto matrim.,*
atta-

attamen nullis fideiulis exinde elicietur, me ad id, quod gratificationis est, posse cogi *arg. l. 40. pr. ff. de iudic.*, contra naturam contractuum, qui ex conventionem substantiam indispensantur. Ne dicam in facto, quod non præsuntur, sed cum tractu temporis causæ cognitionem requirit, maximè si quis è principalibus contradicat, *Hering de fidejussor. c. 20. §. 37. n. 16.*, consistere, an obses ille alter sit æquè idoneus. Quis verò ægrè feret, me verecunda cogitatione lites execrantem hasce molestas ambages subterfugere *arg. l. 4. ff. de al. jud. mut. caus. fact.* Potius certè eum, quem nactus sum semel, retinebo, siquidem novissima primis non semper meliora sunt, *arg. l. 1. in f. pr. ff. de appell. & relat.*

XXX. Cautio, quam suggerit Bodinus *de rep. l. 5.* in liberandis captivitate Principibus, qui obsidibus cavent, ut vires in utramque partem pares sint obsidésque eodem momento in finibus imperii, quo captivus Princeps liberatur, ne hic cum illis perfidè teneatur, locum aliquando habere quoque potest in liberatione ipsorum obsidum. In obsidiis urbium, quando per inducias utrinque dantur obsides, hunc ferè in modum proceditur. Exempla suppediant hodierna, quæ funestissimè geruntur, bella. Sed quid facto opus est, si ex uno saltem latere intervenientes obsides promissis impletis frustratorie detineantur? Bello hos vindicari posse non dubitem. Cicero *Verr. II.* Quot bella majores nostri suscepere quòd cives Romani injuriâ affecti, navicularii retenti, mercatores spoliati dicerentur? Semper autem consultum putaverim hoc in casu, nisi aliud ex mora subsit periculum, prius amicabile colloquium aut arbitrium tentasse. Omnia, inquit Terentius, prius expectari verbis, quàm armis sapientem decet, nec contugien-

dum ad violentum genus disceptandi, quousque uti licet
disceptatione ipsa, Cicero *de offic.* 1.

XXX. Verum si periculum ex bello immineat majus
injuriâ factâ, Rectoris officium erit magis circa totum,
quàm circa partem versari Grot. *de I. B. & P. lib. 2. c. 25. n. 2.*
Eo etenim rerum cardine tutius est minus malum, quod
secundum Aristotelem respectu majoris induit rationem
boni, patienti ac forti animo perpeti. Melius quandoqui-
dem est aliquam retinere rempublicam, quàm planè nul-
lam. Stulta est solertia in superante domus incendio circa
in ordinem redigendam suppellectilem atque struendum
focum occupati. Sed quis quæso omnes circumstantias sa-
gaci mente præviderit? Ille satisfacit, qui ad facti emergen-
tiam jus dextrè applicat, in quo officium JCI unicè volvi-
tur. Ipse Princeps, qui præsumitur omnia jura habere in
scrinio pectoris sui *l. 9. C. de testam.*, jura generaliter, non in
singulas personas constituit, *l. 8. ff. de LL.*, quia sic, ut omnes
casus incidentes comprehendant, scribi nequeunt, *l. 10. 12.*
ff. eod. Non lubet itaque evagari latius, sed finio cum voto
ad Magistratus Christianos, ne in obsidem stricto jure
semper uti, ne velint eo abuti unquam. Sic fiet, ut
ipsis aliorum abusus non imputetur, cum navigent
& piratæ, cum ferro utantur
& latrones.

Soli Deo Gloria.

D
O
C
A

C
L
A

OBSIDIS humani generis dum jura fi-
démque

Dira morte ratam colimus pietatis a-
more:

Docte **WAGENFELDI** magno molimine pandis
OBSIDIBVS quæ jure patent & moribus æquis
Conveniunt. Sic ipse tuis meritis patriæque
Atque **PATRI** claro tandem certissimus **OBSES!**

*Prompta voluntatis in eruditissimum dissertationis
de OBSIBVS Autorem ejusque Clarissimum
Parentem, suum in Illustri Gymnasio patrio
quondam Præceptorem, venerationis perpetuæ
OBSIDEM*

L. Mq₃ exstare voluit

HENRICUS DUYSING, S. Theologiæ
D. & Professor Ordinarius & h. t. Fa-
cultatis Theologiæ Decanus.

Summum, si velles, cum laude capessere posses
In Jure utroque præmium.

Ast quia non titulum, sed rem mage semper amâsti,
Contentus hâc nunc esse vis.

Ergo

17

Ergo tibi ex animo de re quoque gratulor ipsa,
Doctumque Te esse gaudeo.
Quin etiam ingentes tibi fructus opto laborum,
Queis fortiter defunctus es.

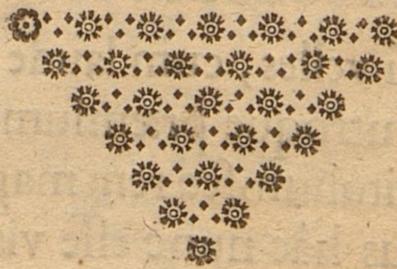
*Sic amico suo suavissimo haud fucate gratulari
& precari voluit*

CHRISTIANUS DROSEMAN,
Pastor Timkensis in Ducatu
Bremensi.

Cur nitido scripto conscendis pulpita juris?
Ut videant partum non sibi degenerem.
Cur socio linqvis gnaræ vestigia mentis?
Ne neget ingenium condecorasse fidem.
Pulpita gratantur Musis, gratatur amicus,
Sed mihi totus abis! Sed mihi totus ades!

Sic valedicenti amico acclamabat

JOACHIMUS GIFFENIUS.

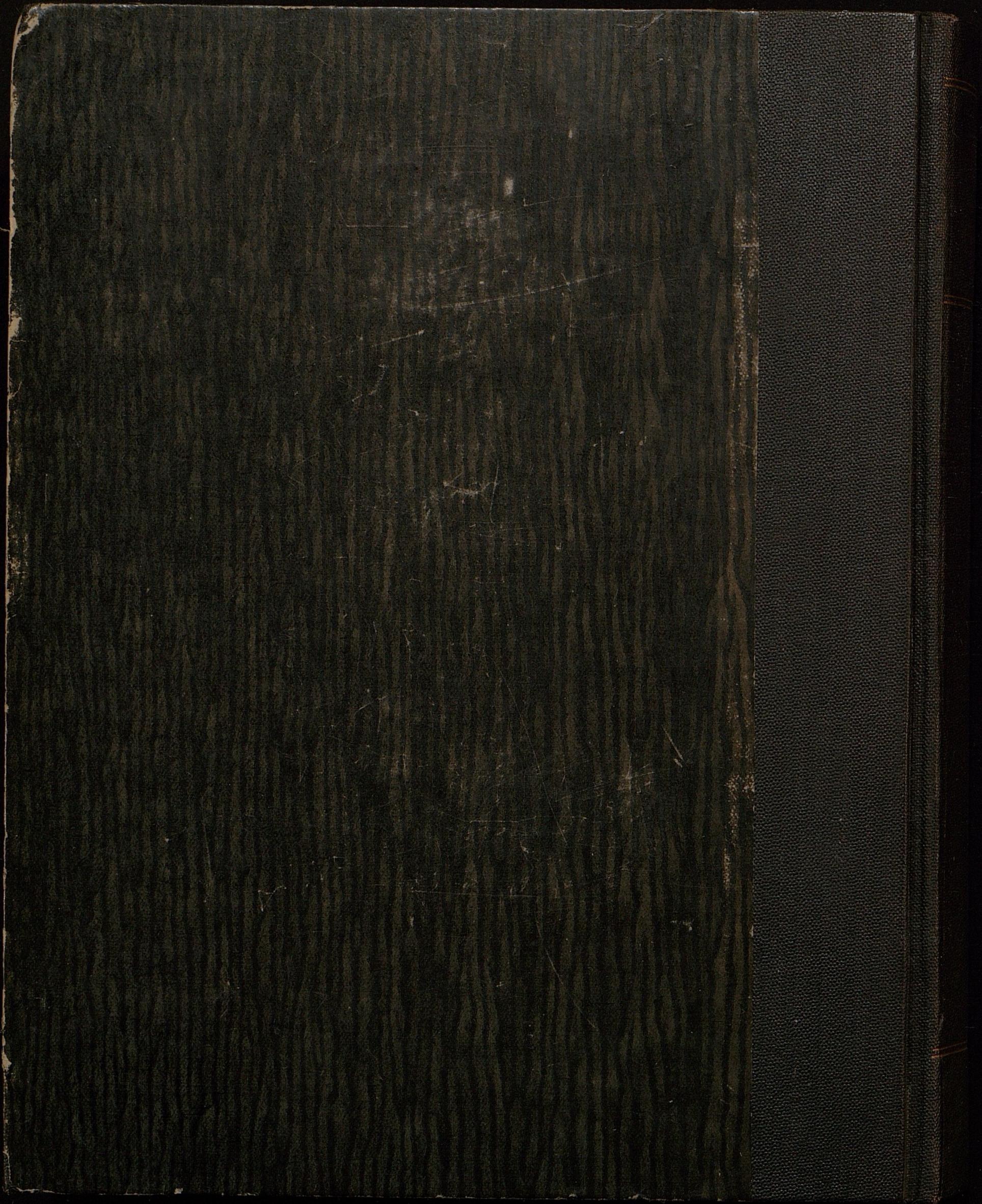
ULB Halle
006 301 096

3

V017

De obsidibus.

DISSERTATIO JURIDICA
DE
OBSIDIBUS.

10

1677, 1

Quam

Deo O. M. clementer annuente,

72

Sub PRÆSIDIO

DN. JOHANNIS
TESMARI,
ANTECESSORIS in Alma
Cattorum,

*Ad diem XXIV. Martii, loco horisq̄ue ordinariis,
Publicè propugnatum ibi*

HENRICUS WAGENFELDT,
BREM. SAXO, Auth.

MARBURGI CATTORUM,
Typis SALOMONIS SCHADEWITZII, Acad. Typogr.
Anno M, DC, LXXVII.

